

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?

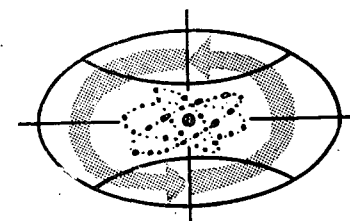
תכופות נשמעת כנדרשה הנוסחה (המקובלת ביותר בספרות-הצבאית של ארה"ב) שלפיה "העקרונות שרירים-וקיימים — רק אופני-שימוש משתנה בהתאם למצבים ולתקופות". אך האמנם ניטל עתה מנוסחה זו תוקפה? על כל פנים — לא זה הרושם המתקבל מעיון בספרות המלחמה הסובייטית. המאמר על "שיתוף-פעולה בהגנה", מאת לויט-קול. מירושניצ'נקו, המוגש בתרגומו העברי (עמוד 27), נראה כנסיון למעין סינתזה: בין תפיסת הפעול "חילות משולבים" בהגנה, שנתגבשה בשלהי מלחמת-העולם השניה — ובין הגורם הגרעיני-הטילי אשר לקראתו מנסים להכין מראש את התגובות והסיגולים שיהיו הכרחיים עד הופעת-רפועל בשדה הקרב. על כן כפול הלכה השמור לקורא במאמר זה: הכרת תפיסת-היטוד של הטקטיקה הסובייטית בענין השיתוף בין החילות וסוגי-הנשק השונים בהגנה — והתרשמות מוחשית מגורם הנשק-הגרעיני, מנקודת מבטו של מתגונן, כפי שהוא נראה באספקלריה של המחשבה-הצבאית בברה"מ כיום.

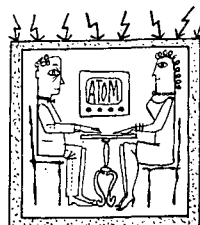
משניגש הקורא אל מאמר כ"שיתוף פעולה בהגנה" — המצורף בעצם את אורח ההגנה הסובייטי ה"מקובל" וה"תיקוני" המוכנסים לתוכו ע"י הגורם הגרעיני החדש — נחוץ אולי שיובהר לו קודם-כל מה הנה, ביסודה, תורת-ההגנה סובייטית זו? והרי זוהי תורה שגם בלי קשר מיוחד עם ה"סיבון" הגרעיני החדש יש ויש בה ענין אקטואלי לקורא הצבאי. תפקיד זה — של הבהרת עיקרים — נטל על שכמו רס"ן ל. מרחב, מחברו של המאמר "עיקרי ההגנה ומבנה" (עמ' 20). המחבר מציג ובוחר אחת-אחת את תכונות היטוד של ההגנה, לפי התפיסה הסובייטית המוצגת על-ידו, וסוקר גם את המבנה הכללי של מערך-ההגנה סובייטי אופייני (בין בהגנה "קבועה" ובין ב"הפזזה"). המרשמים הרצופים למאמר יסייעו בודאי הרבה להתמצאות בפרטיו.

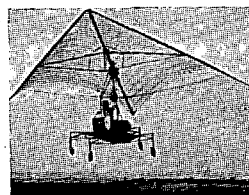
לא אנשי-הצבא הם המנסים עתה לנתח ולנסח את חוקי המלחמה הגרעינית ושלבי התפשטותה האפשריים — כי אם אנשי מדע-אורחיים. זהו אחד החזיונות האופייניים (ובודאי רבייה-משמעות) של תקופתנו. והנה, עוד "פרדוקס": לא אנשי הטכנולוגיה-החדשה הם אלה — ואפילו לא-רדקא אנשי המדעים ה"מדויקים" — כי אם מלומדים מתחום המדעים ה"חברתיים"; כגון כלכלה, סוציולוגיה, סטטיסטיקה, וכיו"ב (ואפילו גדולי "תיאורית המשחקים"). סקירתו של אלוף י. הרכבי (עמ' 31) מעלה בפני הקורא העברי בצורה תמציתית-לאקונית את עיקרי-השיקולים המטרידים את מחשבת מחליטי-ההחלטות שבידיהם מפתחות העצמה-הגרעינית — שיקולים שכה מרובה בהם, לעיתים, ה"שמא". הוא מציג במידה רבה על רקע ספרו רבי-הכמות וגדוש המחשבות של ד"ר הרמן כאהן האמריקני (דוקא הפיסיקאי היחיד-כמעט שבין תיאורטיקני המלחמה-הגרעינית). הספר, אשר הופיע לא-זמן — כבר זכה להיות נושא לפלוגתה חריפה בין מבקרי דעותיו ומצדיקהו, הן בארה"ב והן בבריטניה. בסדרת המאמרים על רקעה ואופיה של סוגית הלוחמה-הגרעינית — המופיעה מזה כשנה מעל דפי "מערכות" — מצויה הנגיעה הקרובה-יותר בסוגי-הבעיות המוצג בסקירת י. ה. במאמרו הנרחב של פרופ. ה. קסינגר שבחוברת קל"ו.

ב"39—1938 שטף את בריטניה גל של חרדה לקראת מלחמה אפשרית — ושל בולמוס הקמת מקלטים בפני פצצות. ב"1961 עובר על אמריקה נחשול של חרדה — של נסיונות שונים להבטיח לאוכלוסיה מקלטים בפני השפעותיה של הנשורת הרדיו-אקטיבית (שכן על "אבטחה" בפני פגיעה קרובה של פצצה-מימנית, הצפויה לריכוזי-ישוב גדולים, קשה לחשוב כעל דבר מעשי). ודאי שדאגות מסוג זה נפוצות עתה בחבלי-עולם שונים — והציונים הבודדים שבחוברת זו (עמ' 37) באו כדי להפנות את תשומת הלב לגילוייה של אחת הבעיות הגדולות והחמורות המתעוררת עם עצם הזכרתה של אפשרות מלחמה-גרעינית.

האם עדיפה סירת-מפרש על אנית-קטור? ודאי שלא. אך היתכנו מצבים כהם היא תתאים יותר לשימוש? ודאי שיתכנו. כלומר, ניתן לראות בה השלמה מועילה ל"אחותה" הגדולה ומשוכללת ממנה. כך — בים — אלא שעתה המדובר הוא באויר — והמפתיע, לכאורה הוא כי באויר הולכה ההתקדמות "בחזרה": אל כלים פשוטים-מבנה, אשר ה"כנף" היחידה הגמישה והניתנת-לחמרון שבו מדמה אותו מאוד ל"סירת-מפרש אוירית". הסקירה הקצרה הניתנת בעמ' 49 אך מרמזת לשפע השימושים הטקטיים וטקטיים-לוגיסטיים הצפויים. כנראה, לכלי-טס מהפכני זה בשדה-הקרב של המחר-הקרוב.

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?